



# EUROPEJSKITYDZIEŃMOBILNOŚCI

16-22 WRZEŚNIA 2024

## Temat przewodni w tym roku: Współdzielenie przestrzeni publicznej

Ponad 70% Europejczyków mieszka na obszarach miejskich, przez co w wielu miastach brakuje przestrzeni publicznej. Miejsca, które oferują wystarczająco dużo przestrzeni dla wszystkich mieszkańców, środków transportu i aktywności, zapewniają większą równość społeczną i bezpieczeństwo na drogach, mniejszy hałas i zanieczyszczenie powietrza, a także lepszą jakość życia. To między innymi dlatego współdzielenie przestrzeni publicznej przynosi społeczeństwu tak wiele korzyści.

Niechronieni uczestnicy ruchu drogowego stanowią 70% ofiar śmiertelnych wypadków drogowych w miastach, dlatego niezwykle ważne jest priorytetowe traktowanie tej grupy podczas zarządzania przestrzenią publiczną. Aby zachęcić mieszkańców do częstszego poruszania się pieszo i jazdy na rowerze, należy zapewnić im więcej dedykowanej infrastruktury wysokiej jakości oraz stworzyć przepisy ruchu drogowego, które będą traktować pieszych i rowerzystów w uprzywilejowany sposób.

Władze publiczne mają narzędzia do wdrażania takich zmian w polityce i infrastrukturze, które wspierają trwałe przestawienie się na zrównoważoną mobilność. Miasta, w których żyjemy, są ostatecznie kształtowane przez nasze indywidualne wybory.

### Razem poprawmy współdzieloną przestrzeń publiczną!

## Współdzielenie przestrzeni publicznej i cele EUROPEJSKIEGOTYGODNIAMOBILNOŚCI:

- Poprawa jakości życia w mieście i wspieranie tworzenia infrastruktury ukierunkowanej na ludzi
- Uzupełnienie innych inicjatyw UE, takich jak REPowerEU i Europejski Zielony Ład
- Ułatwianie korzystania z bardziej ekologicznych środków transportu i promowanie zmiany zachowań poprzez zapewnienie odpowiedniej infrastruktury, sieci, warunków i miejsc przeznaczonych dla osób korzystających z aktywnej mobilności i transportu publicznego

### 1. Doświadczenie przestrzeni publicznej w inny sposób

Przeźnięć publiczna jest dla każdego! Powinna być dostępna dla wszystkich, bezpieczna, dająca radość i wspierająca indywidualną mobilność oraz interakcje społeczne.

**Spraw, by zrównoważona mobilność była widoczna:** Promuj alternatywy dla posiadania samochodu i edukuj o opcjach transportowych, które można wykorzystać do osiągnięcia tych samych celów, np. poprzez współdzielenie zasobów (rowery, samochody, hulajnogi elektryczne itp.), rowery cargo, transport publiczny, a w szczególności poruszanie się pieszo. Zrównoważone środki transportu i zasada „używaj – nie posiadaj” pomagają zmniejszyć zatłoczenie dróg, zależność od samochodów i przestrzeń parkingową przeznaczoną dla środków transportu indywidualnego. Warto również wdrożyć dynamiczne plany zarządzania miejscem przy krawężnikach w celu efektywnego wykorzystania przestrzeni, którą można przeznaczyć na inne potrzeby.

**Dawanie dobrego przykładu:** Pracownicy administracji rządowej i innych organów sektora publicznego, a także wykonawcy na usługach miasta powinni stosować zachęty wspierające wybór zrównoważonych i aktywnych środków transportu. Dzięki temu będą dawać przykład, doświadczać polityki zrównoważonej mobilności w praktyce i podnosić świadomość w zakresie zapotrzebowania na specjalną infrastrukturę wysokiej jakości. Ponadto należy zapewnić dostateczne środki na modernizację floty miejskiej i transportu publicznego w celu wyposażenia w bardziej ekologiczne i wydajne pojazdy.

**Ochrona, szacunek:** Przy opracowywaniu kampanii i przepisów oraz planowaniu przestrzeni należy poświęcić szczególną uwagę osobom najbardziej narażonym, np. dzieciom, pieszym, osobom o ograniczonej sprawności ruchowej i użytkownikom aktywnych środków transportu.

**Kształtowanie przestrzeni publicznej wokół priorytetów na przyszłość:** Przestrzeń publiczna istnieje w naszych miastach i miasteczkach od wielu wieków. Może się ona zmieniać i ewoluować w taki sposób, by wspierać bardziej zrównoważoną i włączającą mobilność, w szczególności pieszą i rowerową.

Więcej informacji na stronie [www.mobilityweek.eu](http://www.mobilityweek.eu)



## 2. Wspólne przekształcanie przestrzeni miejskiej

W proces przekształcania przestrzeni miejskiej powinna być zaangażowana lokalna społeczność. Należy pamiętać przy tym o wszystkich użytkownikach i różnych środkach transportu. Pomoże to zorganizować przestrzeń w sieciach transportowych w taki sposób, aby była dopasowana do lokalnego otoczenia i umożliwiła współistnienie wszystkich rodzajów transportu.

**Pierwszeństwo przejazdu:** Prawa wszystkich ludzi, w tym użytkowników aktywnych środków transportu, osób z niepełnosprawnościami i innych niechronionych użytkowników dróg, nie powinny podlegać dyskusji. Przestrzeń należy dzielić w sprawiedliwy sposób, zaś wszyscy nie będący pieszymi powinni szanować pieszych i osoby o ograniczonej sprawności ruchowej.

**Współtworzenie:** Współtworzenie oznacza zaangażowanie społeczności lokalnej, interesariuszy i ogółu społeczeństwa w proces współpracy. Idealnie byłoby, gdyby tak się działo od samego początku. Rozmowy z sąsiadami na temat uwarunkowań i potrzeb lokalnej społecz-

ności zwiększają zaangażowanie. Proces współtworzenia pomaga również zebrać różne pomysły, punkty widzenia, informacje o potencjalnych barierach do pokonania i ogólnie zwiększa szanse na akceptację działań.

**Przywrócenie „miejsc odpoczynku”:** „Trzecie miejsca” – miejsca odpoczynku od codziennej rutyny – zapewniają przestrzeń do komfortowych i niedrogich spotkań towarzyskich poza domem i środowiskiem pracy. Są to np. parki, świetlice i ośrodki kultury, puby i kawiarnie. Takie miejsca w sferze publicznej są coraz ważniejsze dla jakości życia i dobrego samopoczucia psychicznego.

## 3. Ulice szkolne: tworzenie bezpiecznej przestrzeni dla aktywnego przemieszczania się

Tworzenie bezpiecznych ulic szkolnych jest ważne nie tylko dla bezpieczeństwa naszych dzieci – inicjatywy te wspierają pokoleniową transformację w kierunku bezpieczniejszej aktywnej mobilności.

**Przekierowanie lokalnego ruchu z dala od szkół:** Stworzenie wspólnej inicjatywy z udziałem gminy i lokalnych rejonów szkolnych w celu zwiększenia dostępu dla pieszych, rowerzystów i transportu publicznego. Należy ograniczać intensywny ruch pojazdów zmotoryzowanych w pobliżu szkół.

**Dzielenie się najlepszymi praktykami:** Istnieje wiele wartych uwagi przykładów tworzenia bezpiecznych ulic szkolnych, np. poprzez stosowanie ogólnokrajowych znaków drogowych i zapewnienie wystarczającej liczby łatwo dostępnych miejsc parkingowych dla aktywnych środków transportu. Rozwiązania te można kopiować na poziomie lokalnym.

**Edukowanie rodziców i opiekunów dzieci:** Przywożenie i odwożenie dzieci ze

szkoły często powoduje problemy w ruchu drogowym, które można rozwiązać poprzez dialog z rodzicami. Bezpieczne przestrzenie dla dzieci można stworzyć dzięki wprowadzeniu stref wolnych od samochodów lub innych ukierunkowanych polityk.

**Uczenie kolejnego pokolenia:** Ważna jest edukacja w zakresie bezpieczeństwa na drodze oraz zachęcanie uczniów i rodziców do przemieszczania się pieszo lub jeżdżenia rowerem do szkoły, z wykorzystaniem bezpiecznych tras.

**Zapewnienie dostępności dla wszystkich użytkowników:** Projektując ulice, skrzyżowania i węzły multimodalne, należy zapewnić dostępność dla wszystkich użytkowników, w tym członków rodzin w każdym wieku i osób z niepełnosprawnościami. Obejmuje to takie kwestie jak szerokość przestrzeni, bliskość i prędkość ruchu, a także fizyczne elementy transportu publicznego (np. windy, poziom peronów, dostęp do pojazdów itp.).

## 4. Planowanie i projektowanie bezpieczniejszych ulic

Planowanie i projektowanie bezpieczniejszych ulic wymaga uwzględnienia wszystkich mieszkańców i środków transportu. Miejscy planiści powinni być (ponownie) przeszkoleni pod kątem równoważenia podziału przestrzeni drogowej i ochrony niechronionych użytkowników dróg. Organizacje powinny pamiętać również o tym, gdy będą przygotowywać plany zarządzania mobilnością.

**Udoskonalona polityka bezpieczeństwa drogowego:** Warto przeanalizować przypadki z krajów, które z powodzeniem realizują swoje strategie mające na celu ochronę niechronionych użytkowników dróg oraz wspierają transport zbiorowy i aktywny. Warto w miarę możliwości wdrożyć przydatne pomysły na szczeblu lokalnym.

**Egzekwowanie zasad parkowania:** Zasady ruchu drogowego muszą być adekwatne do warunków, przy czym należy przeznaczyć odpowiednie zasoby na egzekwowanie przepisów dotyczących parkowania. Obejmuje to parkowanie samochodów oraz bezpieczne parkowanie hulajnóg elektrycznych i rowerów, aby zapewnić wszystkim bezpieczny przejazd lub przejście.

**Zrównoważona alokacja przestrzeni drogowej:** Należy unikać infrastruktury, która blokuje lub ogranicza przestrzeń dla aktywnych środków transportu, przeznaczając ją dla innego rodzaju transportu. Obejmuje to oznakowanie, oświetlenie, parkingi i stacje ładowania.

**Wsparcie na poziomie lokalnym:** Ograniczenie prędkości do 30 km/h. Tworzenie bezpiecznych tras rowerowych, które są fizycznie chronione przed pojazdami silnikowymi. Zwiększenie przepustowości i godzin dostępności transportu publicznego. Badanie opinii publicznej. Dotarcie do lokalnych organizacji w celu opracowania planów zarządzania mobilnością.

